

บทที่ 4

ผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับผลทางการศึกษานี้ได้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่หนึ่ง เป็นการอธิบายถึงลักษณะทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของประชาชนบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทั้ง 2 โครงการ ส่วนที่สอง เป็นการอธิบายถึงผลกระทบที่มีต่อประชาชนบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทั้ง 2 โครงการ จากการพัฒนาโครงการหลวงเป็นแหล่งท่องเที่ยว ส่วนที่สาม เป็นการอธิบายถึงความพึงพอใจของประชากรที่ทำการศึกษาต่อการดำเนินโครงการและผลจากการดำเนินโครงการพัฒนาโครงการหลวงเป็นแหล่งท่องเที่ยว ส่วนที่สี่ เป็นการอธิบายถึงผลสำเร็จเชิงเปรียบเทียบของการดำเนินการพัฒนาศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก กับศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวาง เป็นแหล่งท่องเที่ยว

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก และโครงการหลวงขุนวาง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งสองแห่งเป็นส่วนหนึ่งที่เกิดขึ้นจากโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการหลวง โดยได้รับงบประมาณค่าใช้จ่ายสำรองเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ แผนงานด้านการท่องเที่ยว ปีงบประมาณ 2545 ทั้งนี้ต้องการพัฒนาพื้นที่โครงการหลวงทั้งสองให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพเพื่อกระตุ้นให้เกิดกระแสการค้าด้านการท่องเที่ยวให้สามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี ซึ่งนำไปสู่การสร้างรายได้สร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนจากการท่องเที่ยวและเพื่อสนับสนุนกิจกรรมชุมชนในพื้นที่ให้มีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวสามารถสร้างรายได้จากการบริหารและจำหน่ายผลผลิต โดยที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึกได้รับงบประมาณ รวม 3,978,000 บาท และโดยที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวางได้รับงบประมาณ รวม 12,597,500 บาท ตามตาราง 4.1 และ 4.2

ตาราง 4.1 แสดงงบประมาณที่ได้รับของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึกเพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

รายการ	จำนวน	งบประมาณ (บาท) (โดยประมาณ)
ก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์	1 หลัง	375,000
ก่อสร้างอาคารวัฒนธรรม	1 หลัง	250,000
ก่อสร้างที่พักนักท่องเที่ยว	1 หลัง	870,000
ปรับปรุงภูมิทัศน์	10 ไร่	1,263,000
ปรับปรุงเส้นทางเดินเท้า	4 กม.	1,220,000
	รวม	3,978,000

ที่มา: สำนักพัฒนาเกษตรที่สูงจังหวัดเชียงใหม่ (2545)

ตาราง 4.2 แสดงงบประมาณที่ได้รับของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวางเพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

รายการ	จำนวน	งบประมาณ (บาท) (โดยประมาณ)
ก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์	1 หลัง	375,000
ก่อสร้างอาคารวัฒนธรรม	1 หลัง	250,000
ก่อสร้างที่พักนักท่องเที่ยว	2 หลัง	1,740,000
ปรับปรุงภูมิทัศน์	2 ไร่	326,400
ปรับปรุงเส้นทางเดินเท้า	3 กม.	840,000
ปรับปรุงถนนระหว่างหมู่บ้าน	6.5 กม.	9,066,100
	รวม	12,597,500

ที่มา: สำนักพัฒนาเกษตรที่สูงจังหวัดเชียงใหม่ (2545)

4.1 ลักษณะทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของประชาชนบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวาง

4.1.1 ลักษณะทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก

ลักษณะประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาจำนวน 137 ครัวเรือน พบว่าเป็นเพศชาย 109 ครัวเรือน (ร้อยละ 79.6) เป็นเพศ หญิง 28 ครัวเรือน (ร้อยละ 20.4) เมื่อพิจารณาระดับอายุเฉลี่ยของประชาชนอยู่ที่ 54 ปี มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 40.1) ส่วนใหญ่มีอาชีพทำเกษตรกรรม มีจำนวน 83 ครัวเรือน (ร้อยละ 60.6) ขณะที่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ เช่นการเป็นผู้นำหมู่บ้าน 2 ครัวเรือน (ร้อยละ 1.5) คณะกรรมการการท่องเที่ยว 1 ครัวเรือน (ร้อยละ 0.7) ประชาชนที่อาศัยบริเวณศูนย์พัฒนาโครงการ 116 ครัวเรือน (ร้อยละ 84.7) และเป็นผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ อีก 18 ครัวเรือน (ร้อยละ 13.1) เมื่อพิจารณาถึงการมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มในการพัฒนาการท่องเที่ยวมีเพียง 21 ครัวเรือน (ร้อยละ 15.3) จำนวนครัวเรือนในชุมชนมีโอกาสได้ติดต่อรวมถึงได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของโครงการหลวงในเรื่องการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว 86 ครัวเรือน (ร้อยละ 62.8) จำนวนครั้งที่ได้รับการติดต่อจากโครงการ เฉลี่ยประมาณ 2.3 ครั้งต่อปี ตามตาราง 4.3 และตาราง 4.4

4.1.2 ลักษณะทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวาง

ลักษณะประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาจำนวน 89 ครัวเรือนพบว่าเป็นเพศชาย 69 ครัวเรือน (ร้อยละ 77.5) เป็นเพศ หญิง 20 ครัวเรือน (ร้อยละ 22.5) เมื่อพิจารณาระดับอายุเฉลี่ยของประชาชนอยู่ที่ 57 ปี มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับ ประถมศึกษา (ร้อยละ 68.5) ส่วนใหญ่มีอาชีพทำเกษตรกรรม มีจำนวน 76 ครัวเรือน (ร้อยละ 85.4) ขณะที่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ เช่นการเป็นผู้นำหมู่บ้าน 1 ครัวเรือน (ร้อยละ 1.1) คณะกรรมการการท่องเที่ยว 2 ครัวเรือน (ร้อยละ 2.2) ประชาชนที่อาศัยบริเวณศูนย์พัฒนาโครงการ 81 ครัวเรือน (ร้อยละ 91) และเป็นผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ อีก 5 ครัวเรือน (ร้อยละ 5.6) เมื่อพิจารณาถึงการมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มในการพัฒนาการท่องเที่ยวมีเพียง 24 ครัวเรือน (ร้อยละ 27) จำนวนครัวเรือนในชุมชนมีโอกาสได้ติดต่อรวมถึงได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของโครงการหลวงในเรื่องการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว 36 ครัวเรือน (ร้อยละ 40.4) จำนวนครั้งที่ได้รับการติดต่อจากโครงการ เฉลี่ยประมาณ 2 ครั้งต่อปี ตามตาราง 4.3 และตาราง 4.4

4.1.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างลักษณะทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไป

การเปรียบเทียบความแตกต่างลักษณะทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยทั่วไปพบว่ามีความแตกต่างระหว่างศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 2 โครงการ โดยที่ระดับการศึกษาของประชากรที่ศูนย์

พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เฉลี่ยร้อยละ 40 ขณะที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวาง มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา เฉลี่ยร้อยละ 68.5 อาชีพของประชากรที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก ทำการเกษตรกรรม เฉลี่ยร้อยละ 60.6 ประชากรที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวาง ทำการเกษตรกรรม เฉลี่ยถึงร้อยละ 85.4 การจัดตั้งกลุ่มในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประชากรที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก มีการจัดตั้งกลุ่มในการพัฒนาการท่องเที่ยว เฉลี่ยร้อยละ 15.3 ประชากรที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวางมีการจัดตั้งกลุ่มในการพัฒนาการท่องเที่ยว เฉลี่ยร้อยละ 27 ประชากรที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก มีโอกาสได้ติดต่อรวมถึงได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่โครงการหลวง เฉลี่ยร้อยละ 62.8 ขณะที่ประชากรที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวาง มีโอกาสได้ติดต่อรวมถึงได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่โครงการหลวง เฉลี่ยร้อยละ 40.4 ตามตาราง 4.3 และ 4.4

ตาราง 4.3 ลักษณะทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของประชาชนบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก และขุนวาง

(หน่วย:ครัวเรือน)

ลักษณะทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของ ประชาชนบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์พัฒนา	โครงการหลวง ห้วยลึก		โครงการหลวง ขุนวาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ(ชาย)	109	79.6	69	77.5
อาชีพทำเกษตรกรรม	83	60.6	76	85.4
สถานภาพการเป็นผู้นำหมู่บ้าน	2	1.5	1	1.1
สถานภาพการเป็นคณะกรรมการการท่องเที่ยว	1	.7	2	2.2
ประชาชนที่อาศัยบริเวณศูนย์พัฒนาโครงการ	116	84.7	81	91
สถานภาพการเป็นผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ	18	13.1	5	5.6
ครัวเรือนในชุมชนมีการจัดตั้งกลุ่มในการพัฒนาการท่องเที่ยว	21	15.3	24	27
ครัวเรือนในชุมชนมีโอกาสได้ติดต่อรวมถึงได้รับ คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ในโครงการหลวง	86	62.8	36	40.4
จำนวนเกษตรกร	137	60.62	89	39.38

ที่มา: จากการสำรวจ

ตาราง 4.4 ลักษณะทางด้านอายุ การศึกษา และการติดต่อจากเจ้าหน้าที่โครงการของประชาชนบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก และขุนวาง

ลักษณะทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของ ประชาชนบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์พัฒนา	โครงการหลวง ห้วยลึก		โครงการหลวง ขุนวาง	
	ช่วง	เฉลี่ย	ช่วง	เฉลี่ย
อายุของประชาชนในชุมชน(ปี)	22-65	54	30-70	57
ระดับการศึกษา(ปี)	0-16	6-9	0-16	0-6
การติดต่อกับเจ้าหน้าที่โครงการหลวงต่อปี(ครั้ง)	0-6	2.3	0-4	2.0
จำนวนเกษตรกร(ครัวเรือน)	137	60.62%	89	39.38%

ที่มา: จากการสำรวจ

4.1.4 ข้อมูลการทราบของประชาชนในพื้นที่ต่อการดำเนินการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ โครงการหลวงห้วยลึกและขุนวาง

- ประชาชนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก

จากการศึกษา ประชาชนในพื้นที่ จำนวน 137 ครั้วเรือน พบว่าผู้ที่ทราบถึงการพัฒนาโครงการหลวง มีจำนวน 86 ครั้วเรือน (ร้อยละ 62.8) สามารถแจกแจงละเอียดจากผู้ที่ทราบได้ดังนี้ การพัฒนาโครงการหลวงโดยรวม 86 ครั้วเรือน (ร้อยละ 62.8) การสร้างบ้านพัก/ห้องน้ำ/จัดหาเต็นท์ไว้บริการจำนวน 84 ครั้วเรือน (ร้อยละ 61.3) การสร้างอาคารเอนกประสงค์เป็นศูนย์ข้อมูล จำนวน 66 ครั้วเรือน (ร้อยละ 48.2) การสร้างศูนย์วัฒนธรรมเป็นแหล่งแสดงวัฒนธรรม จำนวน 71 ครั้วเรือน (ร้อยละ 51.8) การปรับปรุงถนนระหว่างหมู่บ้าน จำนวน 40 ครั้วเรือน (ร้อยละ 29.2) การปรับปรุงภูมิทัศน์ในพื้นที่ จำนวน 43 ครั้วเรือน (ร้อยละ 31.4) พื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ จำนวน 20 ครั้วเรือน (ร้อยละ 14.6) ฝึกอบรมเป็นไกด์ท้องถิ่น จำนวน 25 ครั้วเรือน (ร้อยละ 18.2) จัดสัมมนาการท่องเที่ยวให้ผู้นำท้องถิ่น จำนวน 17 ครั้วเรือน (ร้อยละ 12.4) จัดอบรมการผลิตผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น จำนวน 11 ครั้วเรือน (ร้อยละ 8) ตามตาราง 4.5

- ประชาชนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวาง

จากการศึกษา ประชาชนในพื้นที่ จำนวน 89 ครั้วเรือน พบว่าผู้ที่ทราบถึงการพัฒนาโครงการหลวง มีจำนวน 36 ครั้วเรือน (ร้อยละ 40.4) สามารถแจกแจงละเอียดจากผู้ที่ทราบได้ดังนี้ การพัฒนาโครงการหลวงโดยรวม 36 ครั้วเรือน (ร้อยละ 40.4) การสร้างบ้านพัก/ห้องน้ำ/จัดหาเต็นท์ไว้บริการจำนวน 34 ครั้วเรือน (ร้อยละ 38.2) การสร้างอาคารเอนกประสงค์เป็นศูนย์ข้อมูล จำนวน 22 ครั้วเรือน (ร้อยละ 24.7) การสร้างศูนย์วัฒนธรรมเป็นแหล่งแสดงวัฒนธรรม จำนวน 24 ครั้วเรือน (ร้อยละ 27) การปรับปรุงถนนระหว่างหมู่บ้าน จำนวน 26 ครั้วเรือน (ร้อยละ 29.2) การปรับปรุงภูมิทัศน์ในพื้นที่ จำนวน 16 ครั้วเรือน (ร้อยละ 18) พื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ จำนวน 9 ครั้วเรือน (ร้อยละ 10.1) ฝึกอบรมเป็นไกด์ท้องถิ่น จำนวน 13 ครั้วเรือน (ร้อยละ 14.6) จัดสัมมนาการท่องเที่ยวให้ผู้นำท้องถิ่น จำนวน 14 ครั้วเรือน (ร้อยละ 15.7) จัดอบรมการผลิตผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น จำนวน 11 ครั้วเรือน (ร้อยละ 12.4) ตามตาราง 4.5

4.1.5 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการทราบถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่

พบว่าข้อมูลการทราบถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการหลวงทั้ง 2 โครงการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.01$ ในหัวข้อดังต่อไปนี้ การพัฒนาโครงการหลวงโดยรวม การสร้างบ้านพัก ห้องน้ำ จัดหาเต็นท์ การสร้างอาคารเอนกประสงค์เป็นศูนย์ข้อมูล และสร้างศูนย์วัฒนธรรมเป็นแหล่งแสดงวัฒนธรรม ที่ระดับ $\alpha = 0.05$ การปรับปรุงภูมิทัศน์ในพื้นที่ และการจัดอบรมการผลิตผลิตภัณฑ์เอกลักษณ์ท้องถิ่น ตามตาราง 4.5

ตาราง 4.5 การทราบของประชาชนในพื้นที่ต่อการการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการหลวงห้วยลึกและขุนวาง

(หน่วย :ครัวเรือน)

การทราบถึงรูปแบบการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการหลวง	ประชาชนในพื้นที่โครงการหลวง				t-test	ระดับนัยสำคัญ
	ห้วยลึก		ขุนวาง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
การพัฒนาโครงการหลวงโดยรวม	86	62.8	36	40.4	3.337	0.001***
สร้างบ้านพัก/ห้องน้ำ/จัดหาเต็นท์ไว้บริการ	84	61.3	34	38.2	3.473	0.001***
สร้างอาคารเอนกประสงค์เป็นศูนย์ข้อมูล	66	48.2	22	24.7	3.372	0.000***
สร้างศูนย์วัฒนธรรมเป็นแหล่งแสดงวัฒนธรรม	71	51.8	24	27.0	3.780	0.000***
ปรับปรุงถนนระหว่างหมู่บ้าน	40	29.2	26	29.2	-0.003	0.998
ปรับปรุงภูมิทัศน์ในพื้นที่	43	31.4	16	18.0	2.349	0.020**
ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	20	14.6	9	10.1	1.016	0.311
ฝึกอบรมเป็นไกด์ท้องถิ่น	25	18.2	13	14.6	0.713	0.477
จัดสัมมนาการท่องเที่ยวให้ผู้นำท้องถิ่น	17	12.4	14	15.7	-0.707	0.480
จัดอบรมการผลิตผลิตภัณฑ์เอกลักษณ์ท้องถิ่น	11	8.0	11	12.4	-2.112	0.036**
ประชาชนที่สำรวจ	137	60.61%	89	39.39%		

ที่มา: จากการสำรวจ

***,** มีนัยสำคัญ ณ ระดับ $\alpha = 0.01$, $\alpha = 0.05$ ตามลำดับ

4.2 ผลกระทบที่มีต่อประชาชนบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทั้ง 2 โครงการ ต่อการพัฒนาโครงการหลวงเป็นแหล่งท่องเที่ยว

4.2.1 ผลกระทบที่มีต่อประชาชนบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก

1) ผลกระทบที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่โครงการหลวงห้วยลึก

- ทางด้านเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ คือ การสร้างงานและการสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงโดยมีผู้ทราบว่าทำให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยว 35 ครัวเรือน (ร้อยละ 25.55) และสามารถจำแนกประเภทรายได้จากการท่องเที่ยวได้โดยเป็นรายได้จากการขายของที่ระลึกให้แก่นักท่องเที่ยวจำนวน 33 ครัวเรือน (ร้อยละ 24.09) จากการรับจ้างเป็นมัคคุเทศก์จำนวน 23 ครัวเรือน (ร้อยละ 16.79) จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นจำนวน 25 ครัวเรือน (ร้อยละ 18.25) จากการจำหน่ายผลผลิตแปรรูปการเกษตรจำนวน 35 ครัวเรือน (ร้อยละ 25.55) ตามตาราง 4.6

- ทางด้านสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านสิ่งแวดล้อม คือ การปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สอดคล้องกับพื้นที่ 43 ครัวเรือน (ร้อยละ 31.39) สร้างบ้านพักและสาธารณูปโภคที่ถูกสุขลักษณะ 84 ครัวเรือน (ร้อยละ 61.31) สร้างอาคารเอนกประสงค์ไว้เพื่อเป็นศูนย์บริการข้อมูล 66 ครัวเรือน (ร้อยละ 48.18) สร้างอาคารศูนย์วัฒนธรรมไว้เพื่อเป็นแหล่งรวมวัฒนธรรม 71 ครัวเรือน (ร้อยละ 51.82) ปรับปรุงถนนระหว่างหมู่บ้านเพื่อให้การคมนาคมเป็นไปด้วยความสะดวก 40 ครัวเรือน (ร้อยละ 29.2) ตามตาราง 4.6

- ทางด้านวัฒนธรรมและสังคม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมและสังคม คือ ทำให้คนในชุมชนได้หวงแหนและรักษาคุณค่าของธรรมชาติ 44 ครัวเรือน (ร้อยละ 32.12) พื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติในพื้นที่ 20 ครัวเรือน (ร้อยละ 14.6) การพัฒนาความรู้และนำสิ่งใหม่มาพัฒนาภูมิปัญญาให้กับชุมชน 34 ครัวเรือน (ร้อยละ 24.82) การอนุรักษ์และรักษาเอกลักษณ์ของคนในชุมชน 37 ครัวเรือน (ร้อยละ 27.0) การกระตุ้นให้คนรุ่นหลังได้รักษาวัฒนธรรมประเพณีสืบต่อไป 44 ครัวเรือน (ร้อยละ 32.12) ตามตาราง 4.6

2) ผลกระทบที่มีความสัมพันธ์ในเชิงลบ ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของคนในชุมชน

- ทางด้านเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ คือ ค่าครองชีพที่สูงขึ้น 62 ครัวเรือน (ร้อยละ 45.26) ทำให้เกิดการสิ้นเปลืองเวลา และค่าใช้จ่าย 18 ครัวเรือน (ร้อยละ 13.14) และรายได้ที่เกิดขึ้นมิได้ตกสู่คนในชุมชน 114 ครัวเรือน (ร้อยละ 83.21) ตามตาราง 4.7

- ทางด้านสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านสิ่งแวดล้อม คือ ทำให้ธรรมชาติเสื่อมโทรมลง 10 ครั้งเรือน (ร้อยละ 7.3) ปัญหาทางด้านความไม่สงบ 2 ครั้งเรือน (ร้อยละ 1.46) ปัญหาขยะ ความสะอาดของน้ำ ปัญหาความเสื่อมโทรมของป่า 3 ครั้งเรือน (ร้อยละ 2.19) ทำให้มีฉลาชีพที่แฝงมาในรูปของนักท่องเที่ยวซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อคนในชุมชน 1 ครั้งเรือน (ร้อยละ 0.73) ตามตาราง 4.7

- ทางด้านวัฒนธรรมและสังคม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมและสังคม คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านภาษา และการแต่งกาย 58 ครั้งเรือน (ร้อยละ 42.34) ทำให้คนในชุมชนโดยเฉพาะเยาวชนมีความพึงเพื่อรวมถึงมีความประพฤติที่ไม่เหมาะสม 40 ครั้งเรือน (ร้อยละ 29.2) วิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม 15 ครั้งเรือน (ร้อยละ 10.95) เกิดความขัดแย้งทางด้านวัฒนธรรมในชุมชน 18 ครั้งเรือน (ร้อยละ 13.14) และ เกิดความแตกต่างระหว่างชนชั้นทำให้คุณค่าของตนเองลดลง 29 ครั้งเรือน (ร้อยละ 21.17) ตามตาราง 4.7

4.2.2 ผลกระทบที่มีต่อประชาชนบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวาง

1) ผลกระทบที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่โครงการหลวงขุนวาง

- ทางด้านเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ คือ การสร้างงานและการสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงโดยผู้ที่มีรายได้จากการท่องเที่ยว 65 ครั้งเรือน (ร้อยละ 73.03) และสามารถจำแนกประเภทรายได้จากการท่องเที่ยวได้คือ มีรายได้จากการจำหน่ายของที่ระลึกให้แก่นักท่องเที่ยว 11 ครั้งเรือน (ร้อยละ 12.36) รายได้จากการรับจ้างเป็นมัคคุเทศก์ 21 ครั้งเรือน (ร้อยละ 23.6) มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น 5 ครั้งเรือน (ร้อยละ 5.62) ตามตาราง 4.8

- ทางด้านสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านสิ่งแวดล้อม คือ การปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สอดคล้องกับพื้นที่ 49 ครั้งเรือน (ร้อยละ 55.06) สร้างบ้านพักและสาธารณูปโภคที่ถูกต้องลักษณะ 36 ครั้งเรือน (ร้อยละ 40.45) สร้างอาคารเอนกประสงค์ไว้เพื่อเป็นศูนย์บริการข้อมูล 18 ครั้งเรือน (ร้อยละ 20.22) สร้างอาคารศูนย์วัฒนธรรมไว้เพื่อเป็นแหล่งรวมวัฒนธรรม 14 ครั้งเรือน (ร้อยละ 15.73) ปรับปรุงถนนระหว่างหมู่บ้านเพื่อให้การคมนาคมเป็นไปด้วยความสะดวก 28 ครั้งเรือน (ร้อยละ 31.46) ตามตาราง 4.8

- ทางด้านวัฒนธรรมและสังคม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมและสังคม คือ ทำให้คนในชุมชนได้วางแผนและรักษาคุณค่าของธรรมชาติ 53 ครั้งเรือน (ร้อยละ 59.55) พื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติในพื้นที่ 58 ครั้งเรือน (ร้อยละ 65.17) การพัฒนาความรู้และนำสิ่งใหม่มาพัฒนาภูมิปัญญาให้กับชุมชน 48 ครั้งเรือน (ร้อยละ 53.93) การอนุรักษ์และรักษา

เอกลักษณ์ของคนในชุมชน 55 ครั้วเรือน (ร้อยละ 61.8) การกระตุ้นให้คนรุ่นหลังได้รักษา วัฒนธรรมประเพณีสืบต่อไป 46 ครั้วเรือน (ร้อยละ 51.69) ตามตาราง 4.8

2) ผลกระทบที่มีความสัมพันธ์ในเชิงลบ ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของ คนในชุมชน

- ทางด้านเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ คือ ค่าครองชีพ ที่สูงขึ้น 49 ครั้วเรือน (ร้อยละ 55.06) ทำให้เกิดการสิ้นเปลืองเวลา และค่าใช้จ่าย 30 ครั้วเรือน (ร้อยละ 33.71) และรายได้ที่เกิดขึ้นมิได้ตกแก่คนในชุมชน 51 ครั้วเรือน (ร้อยละ 57.3) ตามตาราง 4.9

- ทางด้านสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านสิ่งแวดล้อม คือ ทำให้ ธรรมชาติเสื่อมโทรมลง 32 ครั้วเรือน (ร้อยละ 35.96) ปัญหาทางด้านความไม่สงบ 8 ครั้วเรือน (ร้อยละ 8.99) ปัญหาขยะ ความสะอาดของน้ำ ปัญหาความเสื่อมโทรมของป่า 24 ครั้วเรือน (ร้อยละ 26.97) ทำให้มีฉาชีพที่แฝงมาในรูปของนักท่องเที่ยวซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อคนในชุมชน 9 ครั้วเรือน (ร้อยละ 10.11) ตามตาราง 4.9

- ทางด้านวัฒนธรรมและสังคม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมและ สังคม คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านภาษา และการแต่งกาย 46 ครั้วเรือน (ร้อยละ 51.69) ทำให้คน ในชุมชนโดยเฉพาะเยาวชนมีความฟุ้งเฟ้อรวมถึงมีความประพฤติที่ไม่เหมาะสม 48 ครั้วเรือน (ร้อยละ 53.93) วิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม 43 ครั้วเรือน (ร้อยละ 48.31) เกิดความขัดแย้งทางด้าน วัฒนธรรมในชุมชน 40 ครั้วเรือน (ร้อยละ 44.94) และเกิดความแตกต่างระหว่างชนชั้นทำให้คุณค่า ของตนเองลดลง 5 ครั้วเรือน (ร้อยละ 5.62) ตามตาราง 4.9

ตาราง 4.6 จำนวนประชากรที่ทราบถึงผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อประชาชนบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก

(หน่วย : ครัวเรือน)

ผลกระทบที่มีต่อประชาชนบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง	ทราบ		ไม่ทราบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ				
การสร้างงานและการสร้างรายได้	35	25.55	102	74.45
รายได้จากการจำหน่ายของที่ระลึก	33	24.09	104	75.91
รายได้จากการรับจ้างเป็นมัคคุเทศก์	23	16.79	114	83.21
รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เอกลักษณ์	25	18.25	112	81.75
รายได้จากการจำหน่ายผลผลิตแปรรูป	35	25.55	102	74.45
ผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม				
ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สอดคล้องกับพื้นที่	43	31.39	94	68.61
สร้างบ้านพักและสาธารณูปโภคที่ถูกต้องลักษณะ	84	61.31	53	38.69
สร้างอาคารเอนกประสงค์เป็นศูนย์บริการข้อมูล	66	48.18	71	51.82
สร้างอาคารวัฒนธรรมเป็นแหล่งรวมวัฒนธรรม	71	51.82	66	48.18
ปรับปรุงถนนระหว่างหมู่บ้าน	40	29.20	97	70.80
ผลกระทบทางด้านวัฒนธรรมและสังคม				
ชุมชนได้หวงแหนและรักษาคุณค่าของธรรมชาติ	44	32.12	93	67.88
ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติในพื้นที่	20	14.60	117	85.40
พัฒนาภูมิปัญญาให้กับชุมชน	34	24.82	103	75.18
อนุรักษ์และรักษาเอกลักษณ์ของชุมชน	37	27.01	100	72.99
รักษาวัฒนธรรมประเพณี	44	32.12	93	67.88

ที่มา: จากการสำรวจ

ตาราง 4.7 จำนวนประชากรที่ทราบถึงผลกระทบทางลบที่มีต่อประชาชนบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก (หน่วย : ราย)

(หน่วย : คร่าวเรือน)

ผลกระทบที่มีต่อประชาชนบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง	ทราบ		ไม่ทราบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ				
ค่าครองชีพที่สูงขึ้น	62	45.26	75	54.74
เกิดการสิ้นเปลืองเวลา และค่าใช้จ่าย	18	13.14	119	86.86
รายได้ที่เกิดขึ้นมิได้ตกแก่คนในชุมชน	114	83.21	23	16.79
ผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม				
ทำให้ธรรมชาติเสื่อมโทรม	10	7.30	127	92.70
ปัญหาทางด้านความไม่สงบ	2	1.46	135	98.54
ปัญหาหยาบ ความสะอาดของน้ำ	3	2.19	134	97.81
มีฉลากซีพีที่แฝงมาในรูปของนักท่องเที่ยว	1	0.73	136	99.27
ผลกระทบทางด้านวัฒนธรรมและสังคม				
การเปลี่ยนแปลงทางด้านภาษา และการแต่งกาย	58	42.34	79	57.66
ความฟุ้งเฟ้อรวมถึงมีความประพฤติที่ไม่เหมาะสม	40	29.20	97	70.80
วิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม	15	10.95	122	89.05
เกิดความขัดแย้งทางด้านวัฒนธรรมในชุมชน	18	13.14	119	86.86
เกิดความแตกต่างระหว่างชนชั้น	29	21.17	108	78.83

ที่มา: จากการสำรวจ

ตาราง 4.8 จำนวนประชากรที่ทราบถึงผลกระทบทางบวกที่มีต่อประชาชนบริเวณหมู่บ้านภายใต้
ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวาง

(หน่วย : ครัวเรือน)

ผลกระทบที่มีต่อประชาชนบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์ พัฒนาโครงการหลวง	ทราบ		ไม่ทราบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ				
การสร้างงานและการสร้างรายได้	65	73.03	24	26.97
รายได้จากการจำหน่ายของที่ระลึก	11	12.36	78	87.64
รายได้จากการรับจ้างเป็นมัคคุเทศก์	21	23.60	68	76.40
รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เอกลักษณ์	5	5.62	84	94.38
รายได้จากการจำหน่ายผลผลิตแปรรูป	0	0.00	89	100.
รายได้จากการรับจ้างดูแลสิ่งก่อสร้างของโครงการ	0	0.00	89	100.
ผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม				
ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สอดคล้องกับพื้นที่	49	55.06	40	44.94
สร้างบ้านพักและสาธารณูปโภคที่ถูกต้องลักษณะ	36	40.45	53	59.55
สร้างอาคารเอนกประสงค์เป็นศูนย์บริการข้อมูล	18	20.22	71	79.78
สร้างอาคารวัฒนธรรมเป็นแหล่งรวมวัฒนธรรม	14	15.73	75	84.27
ปรับปรุงถนนระหว่างหมู่บ้าน	28	31.46	61	68.54
ผลกระทบทางด้านวัฒนธรรมและสังคม				
ชุมชนได้หวงแหนและรักษาคุณค่าของธรรมชาติ	53	59.55	36	40.45
ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติในพื้นที่	58	65.17	31	34.83
พัฒนาภูมิปัญญาให้กับชุมชน	48	53.93	41	46.07
อนุรักษ์และรักษาเอกลักษณ์ของชุมชน	55	61.80	34	38.20
รักษาวัฒนธรรมประเพณี	46	51.69	43	48.31

ที่มา: จากการสำรวจ

ตาราง 4.9 จำนวนประชากรที่ทราบถึงผลกระทบทางลบที่มีต่อประชาชนบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวาง

(หน่วย : ครัวเรือน)

ผลกระทบที่มีต่อประชาชนบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง	ทราบ		ไม่ทราบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ				
ค่าครองชีพที่สูงขึ้น	49	55.06	40	44.94
เกิดการสิ้นเปลืองเวลา และค่าใช้จ่าย	30	33.71	59	66.29
รายได้ที่เกิดขึ้นมิได้ตกแก่คนในชุมชน	51	57.30	38	42.70
ผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม				
ทำให้ธรรมชาติเสื่อมโทรม	32	35.96	57	64.04
ปัญหาทางด้านความไม่สงบ	8	8.99	81	91.01
ปัญหาหยาบ ความสะอาดของน้ำ	24	26.97	65	73.03
มีฉลากซีพีที่แฝงมาในรูปของนักท่องเที่ยว	9	10.11	80	89.89
ผลกระทบทางด้านวัฒนธรรมและสังคม				
การเปลี่ยนแปลงทางด้านภาษา และการแต่งกาย	46	51.69	43	48.31
ความฟุ้งเฟ้อรวมถึงมีความประพฤติที่ไม่เหมาะสม	48	53.93	41	46.07
วิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม	43	48.31	46	51.69
เกิดความขัดแย้งทางด้านวัฒนธรรมในชุมชน	40	44.94	49	55.06
เกิดความแตกต่างระหว่างชนชั้น	5	5.62	84	94.38

ที่มา: จากการสำรวจ

4.2.3 การเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับผลกระทบที่มีต่อประชาชน

การเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับผลกระทบที่มีต่อประชาชนบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ทั้ง 2 โครงการ

- ผลกระทบที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก

1) ผลกระทบที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก ดึงข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของประชาชนในบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก พบว่าผลกระทบทางบวกที่สำคัญเป็นลำดับ 1-5 คือ การสร้างบ้านพักและสาธารณูปโภคที่ถูกลักษณะ ร้อยละ 61.3 มีรายได้จากการรับจ้างดูแลสิ่งก่อสร้างของโครงการร้อยละ 56.9 สร้างอาคารวัฒนธรรมให้เป็นแหล่งรวมวัฒนธรรม ร้อยละ 51.8 สร้างอาคารเอนกประสงค์ให้เป็นศูนย์บริการข้อมูล ร้อยละ 48.2 กระตุ้นชุมชนให้มีการวางแผนและรักษาคุณค่าของธรรมชาติและการรักษาวัฒนธรรมประเพณี ร้อยละ 32.1 ตามตาราง 4.10

2) ผลกระทบที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก ดึงข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของประชาชนในบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวาง พบว่าผลกระทบทางบวกที่สำคัญเป็นลำดับ 1-5 คือ การสร้างงานและการสร้างรายได้ ร้อยละ 73.0 พื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติในพื้นที่ ร้อยละ 65.2 อนุรักษ์และรักษาเอกลักษณ์ของชุมชน ร้อยละ 61.8 ชุมชนได้วางแผนและรักษาคุณค่าของธรรมชาติ ร้อยละ 59.5 และปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สอดคล้องกับพื้นที่ ร้อยละ 55.2 ตามตาราง 4.11

ตาราง 4.10 ทศนคติที่แตกต่างกันในด้านผลกระทบทางบวกของประชาชนในพื้นที่การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก

ทัศนคติด้านผลกระทบทางบวก	ประชาชนในพื้นที่โครงการหลวงห้วยลึก	
	ลำดับ	ร้อยละ
สร้างบ้านพักและสาธารณูปโภคที่ถูกลักษณะ	1	61.3
มีรายได้จากการรับจ้างดูแลสิ่งก่อสร้างของโครงการ	2	56.9
สร้างอาคารวัฒนธรรมเป็นแหล่งรวมวัฒนธรรม	3	51.8
สร้างอาคารเอนกประสงค์เป็นศูนย์บริการข้อมูล	4	48.2
ชุมชนได้วางแผนและรักษาคุณค่าของธรรมชาติ	5	32.1
การรักษาวัฒนธรรมประเพณี	5	32.1
ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สอดคล้องกับพื้นที่	6	31.4
ปรับปรุงถนนระหว่างหมู่บ้าน	7	29.2
อนุรักษ์และรักษาเอกลักษณ์ของชุมชน	8	27.0
รายได้จากการแปรรูปผลผลิต	9	25.5
การสร้างงานและการสร้างรายได้	10	24.8
พัฒนาภูมิปัญญาให้กับชุมชน	10	24.8
รายได้จากการจำหน่ายของที่ระลึก	11	24.1
รายได้จากการรับจ้างเป็นมัคคุเทศก์	12	24.09
รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เอกลักษณ์ท้องถิ่น	13	18.2
ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติในพื้นที่	14	14.6

ที่มา: จากการสำรวจ

ตาราง 4.11 ทักษะที่แตกต่างในด้านผลกระทบทางบวกของประชาชนในพื้นที่การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวาง

ทัศนคติด้านผลกระทบทางบวก	ประชาชนในพื้นที่โครงการหลวงขุนวาง	
	ลำดับ	ร้อยละ
การสร้างงานและการสร้างรายได้	1	73.0
ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติในพื้นที่	2	65.2
อนุรักษ์และรักษาเอกลักษณ์ของชุมชน	3	61.8
ชุมชนได้วางแผนและรักษาคุณค่าของธรรมชาติ	4	59.5
ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สอดคล้องกับพื้นที่	5	55.2
พัฒนาภูมิปัญญาให้กับชุมชน	6	53.9
การรักษาวัฒนธรรมประเพณี	7	51.7
สร้างบ้านพักและสาธารณูปโภคที่ถูกต้องลักษณะ	8	40.4
ปรับปรุงถนนระหว่างหมู่บ้าน	9	31.5
รายได้จากการรับจ้างเป็นมัคคุเทศก์	10	23.6
สร้างอาคารเอนกประสงค์เป็นศูนย์บริการข้อมูล	11	20.2
สร้างอาคารวัฒนธรรมเป็นแหล่งรวมวัฒนธรรม	12	15.7
รายได้จากการจำหน่ายของที่ระลึก	13	12.4
รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เอกลักษณ์ท้องถิ่น	14	5.6

ที่มา: จากการสำรวจ

- ผลกระทบที่มีความสัมพันธ์ในเชิงลบ

1) ผลกระทบที่มีความสัมพันธ์ในเชิงลบ ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของประชาชนในบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์พัฒนาโครงการห้วยลึก พบว่าผลกระทบทางลบที่สำคัญเป็นลำดับ 1-5 คือ การที่รายได้มิได้ตกแก่คนในชุมชนร้อยละ 83.2 การมีค่าครองชีพที่สูงขึ้น ร้อยละ 45.3 การเปลี่ยนแปลงทางด้านภาษาและการแต่งกายร้อยละ 42.3 ความฟุ้งเฟ้อรวมถึงมีความประพฤติที่ไม่เหมาะสม ร้อยละ 29.2 เกิดความแตกต่างระหว่างชนชั้นร้อยละ 21.2 ตามตาราง 4.12

2) ผลกระทบที่มีความสัมพันธ์ในเชิงลบ ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของประชาชนในบริเวณหมู่บ้านภายใต้ศูนย์พัฒนาโครงการขุนวาง พบว่าผลกระทบทางลบที่สำคัญเป็นลำดับ 1-5 คือ การที่รายได้มิได้ตกแก่คนในชุมชนร้อยละ 57.3 การมีค่าครองชีพที่สูงขึ้น ร้อยละ 55.1 ความฟุ้งเฟ้อรวมถึงมีความประพฤติที่ไม่เหมาะสม ร้อยละ 53.9 การเปลี่ยนแปลงทางด้านภาษาและการแต่งกายร้อยละ 51.7 วิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมร้อยละ 48.3 ตามตาราง 4.13

ตาราง 4.12 ทักษะที่แตกต่างในด้านผลกระทบทางลบของประชาชนในพื้นที่การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก

ทัศนคติด้านผลกระทบทางลบ	ประชาชนในพื้นที่โครงการหลวงห้วยลึก	
	ลำดับ	ร้อยละ
รายได้ที่เกิดขึ้นมิได้ตกแก่คนในชุมชน	1	83.2
ค่าครองชีพที่สูงขึ้น	2	45.3
การเปลี่ยนแปลงทางด้านภาษา และการแต่งกาย	3	42.3
ความฟุ้งเฟ้อรวมถึงมีความประพฤติที่ไม่เหมาะสม	4	29.2
เกิดความแตกต่างระหว่างชนชั้น	5	21.2
เกิดความขัดแย้งทางด้านวัฒนธรรมในชุมชน	6	13.1
เกิดการสิ้นเปลืองเวลา และค่าใช้จ่าย	6	13.1
วิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม	7	10.9
ทำให้ธรรมชาติเสื่อมโทรม	8	7.30
ปัญหาขยะ ความสะอาดของน้ำ	9	2.19
ปัญหาทางด้านความไม่สงบ	10	1.46
มีอาชีพที่แฝงมาในรูปของนักท่องเที่ยว	11	0.73

ที่มา: จากการสำรวจ

ตาราง 4.13 ทักษะที่แตกต่างในด้านผลกระทบทางลบของประชาชนในพื้นที่การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนาวง

ทัศนคติด้านผลกระทบทางลบ	ประชาชนในพื้นที่โครงการหลวงขุนาวง	
	ลำดับ	ร้อยละ
รายได้ที่เกิดขึ้นมิได้ตกแก่คนในชุมชน	1	57.3
ค่าครองชีพที่สูงขึ้น	2	55.1
ความพึงพอใจโดยรวมถึงมีความประพุดิที่ไม่เหมาะสม	3	53.9
การเปลี่ยนแปลงทางด้านภาษา และการแต่งกาย	4	51.7
วิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม	5	48.3
เกิดความขัดแย้งทางด้านวัฒนธรรมในชุมชน	6	44.9
ทำให้ธรรมชาติเสื่อมโทรม	7	36.0
เกิดการสิ้นเปลืองเวลา และค่าใช้จ่าย	8	33.7
ปัญหาขยะ ความสะอาดของน้ำ	9	27.0
มีงานชีพที่แฝงมาในรูปของนักท่องเที่ยว	10	10.1
ปัญหาทางด้านความไม่สงบ	11	9.0
เกิดความแตกต่างระหว่างชนชั้น	12	5.6

ที่มา: จากการสำรวจ

4.3 ความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่ต่อโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการหลวง

4.3.1 ความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่ต่อการดำเนินการโครงการ ฯ

ผลจากการศึกษา พบว่าประชาชนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก มีความพอใจต่อการสร้างบ้านพักนักท่องเที่ยว/ห้องน้ำ/เต็นท์ การสร้างอาคารศูนย์วัฒนธรรม การสร้างอาคารเอนกประสงค์ แต่ไม่พอใจต่อการดำเนินการฝึกอบรมให้เป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น การฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การจัดสัมมนาการท่องเที่ยวให้ผู้นำท้องถิ่น การจัดอบรมการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่น และรู้สึกเฉย ๆ ต่อการปรับปรุงภูมิทัศน์ในพื้นที่ และการปรับปรุงเส้นทางเดินเท้า

ในขณะที่ประชาชนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวาง มีความพอใจต่อการดำเนินการโครงการฯ ต่อการสร้างบ้านพักนักท่องเที่ยว/ห้องน้ำ/เต็นท์ การสร้างอาคารศูนย์วัฒนธรรม การปรับปรุงเส้นทางเดินเท้า แต่ไม่พอใจต่อการดำเนินการฝึกอบรมให้เป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น การฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การจัดอบรมการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่น และรู้สึกเฉย ๆ ต่อการสร้างอาคารเอนกประสงค์ การปรับปรุงภูมิทัศน์ในพื้นที่ และการจัดสัมมนาการท่องเที่ยวให้ผู้นำท้องถิ่น

โดยในภาพรวมของความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการหลวง พบว่าประชาชนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทั้ง 2 โครงการ มีความรู้สึกเฉย ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยของระดับความพอใจของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก อยู่ที่ 0.98 และ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวาง อยู่ที่ 1.02 ตามตาราง 4.14

ตาราง 4.14 ระดับความสำคัญของความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่ต่อการดำเนินการโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการหลวงห้วยลึก และขุนวาง

การดำเนินการของโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ในพื้นที่โครงการหลวง	ประชาชนในพื้นที่โครงการหลวง			
	ห้วยลึก		ขุนวาง	
	เฉลี่ย	ผล	เฉลี่ย	ผล
การพัฒนาโครงการหลวงโดยรวม	0.98	เฉย ๆ	1.02	เฉย ๆ
การสร้างบ้านพัก/ห้องน้ำ/จัดหาเต็นท์ไว้บริการ	1.59	พอใจ	1.36	พอใจ
การสร้างอาคารศูนย์วัฒนธรรม	1.40	พอใจ	1.13	เฉย ๆ
การสร้างอาคารเอนกประสงค์เป็นศูนย์ข้อมูล	1.33	พอใจ	1.09	เฉย ๆ
การปรับปรุงภูมิทัศน์ในพื้นที่	1	เฉย ๆ	0.95	เฉย ๆ
การปรับปรุงเส้นทางเดินเท้า	0.96	เฉย ๆ	1.38	พอใจ
การฝึกอบรมให้เป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น	0.74	ไม่พอใจ	0.79	ไม่พอใจ
เป็นการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	0.66	ไม่พอใจ	0.80	ไม่พอใจ
การจัดสัมมนาการท่องเที่ยวให้ผู้นำท้องถิ่น	0.62	ไม่พอใจ	0.91	เฉย ๆ
การจัดอบรมการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์	0.53	ไม่พอใจ	0.84	ไม่พอใจ

ที่มา: จากการสำรวจ

4.3.2 ความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่ต่อผลของการดำเนินการโครงการ ฯ

ผลจากการศึกษา (ตารางที่ 4.15) พบว่าระดับความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่ต่อผลของการดำเนินการโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก มีความพอใจ ในด้านเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่คนในชุมชน ไม่พอใจ ในการนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาชุมชน การฟื้นฟูให้เกิดการรักษาวัฒนธรรมประเพณี การปรับปรุงภูมิทัศน์ และ มีความรู้สึกเฉย ๆ ในเรื่องการทำให้อาชีพเสริมและลดการเคลื่อนย้ายแรงงาน การกระตุ้นให้ชุมชนวางแผนวัฒนธรรมและรักษาคุณค่าของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวางพบว่า มีความพอใจ ในด้านเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่คนในชุมชน และมีความรู้สึกเฉย ๆ ในด้านการทำให้อาชีพเสริมและลดการเคลื่อนย้ายแรงงาน การนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาชุมชน การฟื้นฟูให้เกิดการรักษาวัฒนธรรมประเพณี การกระตุ้นให้ชุมชนวางแผนวัฒนธรรมและรักษาคุณค่าของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการปรับปรุงภูมิทัศน์ โดยในภาพรวมของความพึงพอใจต่อผลของการดำเนินโครงการ พบว่าประชาชนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทั้ง 2 โครงการ มีความรู้สึกเฉย ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก อยู่ที่ 0.95 และ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวาง อยู่ที่ 1.02

ตาราง 4.15 ระดับความสำคัญของความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่ต่อผลของการพัฒนาตาม
โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการหลวงห้วยลึก และขุนวาง

ผลการดำเนินการของโครงการพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการหลวง	ประชาชนในพื้นที่โครงการหลวง			
	ห้วยลึก		ขุนวาง	
	เฉลี่ย	ผล	เฉลี่ย	ผล
ผลของการพัฒนาโดยรวม	0.95	เฉย ๆ	1.02	เฉย ๆ
เป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่คนในชุมชน	1.31	พอใจ	1.17	พอใจ
ทำให้เกิดอาชีพเสริมและลดการเคลื่อนย้ายแรงงาน	0.97	เฉย ๆ	1.03	เฉย ๆ
นำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาชุมชน	0.78	ไม่พอใจ	0.94	เฉย ๆ
ฟื้นฟูให้เกิดการรักษาวัฒนธรรมประเพณี	0.72	ไม่พอใจ	1.03	เฉย ๆ
เกิดการกระตุ้นให้ชุมชนหวงแหนวัฒนธรรมและ รักษาคุณค่าของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1.05	เฉย ๆ	0.97	เฉย ๆ
ภูมิทัศน์ถูกปรับปรุงให้ดีขึ้น	0.78	ไม่พอใจ	0.95	เฉย ๆ

ที่มา: จากการสำรวจ

4.4 ผลสำเร็จของโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการหลวง

ผลสำเร็จของโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการหลวงเมื่อเปรียบเทียบของ ทั้ง 2 ศูนย์ จากผลการศึกษาพบว่า การที่โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการหลวงทั้งสองยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชน โดยให้ชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสิ่งต่างๆ ที่เกิดจากโครงการ เหล่านั้น เพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไปเนื่องจากปัญหาและอุปสรรคที่เหมือนกันของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่โครงการหลวงทั้ง 2 ศูนย์ ในเรื่องประชากรทั้ง 2 พื้นที่ไม่เห็นด้วยกับการดำเนินการ การไม่สามารถรวมกลุ่มเพื่อดำเนินการได้ การที่ชุมชนไม่มีเงินทุนในการดำเนินการ และมีความเห็นว่ารายได้ส่วนใหญ่ไม่ตกอยู่กับชุมชน ในขณะที่ทั้ง 2 โครงการประสบปัญหาที่แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเรื่องชุมชนไม่มีความพร้อมในการดำเนินการ โดยที่ประชาชนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึกร้อยละ 68.6 เห็นว่าการที่ชุมชนไม่มีความพร้อมในการดำเนินการเป็นปัญหาและอุปสรรค ในขณะที่ประชาชนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวางเพียงร้อยละ 31 เท่านั้นที่เห็นว่าเป็นปัญหาและอุปสรรค ในเรื่องต่อไปนี้เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เปิดโอกาสให้เข้าร่วมในการบริหารจัดการ ชุมชนไม่ทราบว่าจะเข้าร่วมในการบริหารจัดการได้อย่างไร และการไม่มีนักท่องเที่ยวโดยที่ประชาชนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวางร้อยละ 39.3 49.4 และ 25.8 ตามลำดับ เห็นว่าเป็นปัญหาและอุปสรรค ในขณะที่ประชาชนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึกเพียงร้อยละ 21.2 25.5 และ 6.6 ตามลำดับ เท่านั้นที่เห็นว่าเป็นปัญหาและอุปสรรค นอกจากนั้นรายได้ของประชาชนที่เพิ่มขึ้นจากผลของการดำเนินโครงการมีไม่มากนัก ซึ่งมาจากการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น การจำหน่ายของที่ระลึก แต่มีรายได้ที่มากจากการที่ชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสิ่งก่อสร้างต่างๆ เช่น บ้านพัก อาคารเอนกประสงค์ อาคารศูนย์วัฒนธรรม

ตาราง 4.16 ปัญหาและอุปสรรค ของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อให้โครงการดำเนินต่อไปได้ในพื้นที่ต่อการการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการหลวงห้วยลึกและขุนวาง

ปัญหาและอุปสรรค ของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อให้โครงการดำเนินต่อไป	ประชาชนในพื้นที่โครงการหลวง				t-test	ระดับนัยสำคัญ
	ห้วยลึก		ขุนวาง			
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ		
ชุมชนไม่มีความพร้อมในการดำเนินการ	94	68.6	31	34.8	5.267	.000***
ชุมชนไม่เห็นด้วยกับการดำเนินการ	18	13.1	19	21.3	-1.566	.119
ชุมชนไม่สามารถรวมกลุ่มเพื่อดำเนินการได้	60	43.8	29	32.6	1.708	.089
ชุมชนไม่มีเงินทุนในการดำเนินการ	67	48.9	31	34.8	2.118	.035
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เปิดโอกาสให้เข้าร่วม	29	21.2	35	39.3	-2.893	.004***
ชุมชนไม่ทราบว่า จะเข้าร่วมได้อย่างไร	35	25.5	44	49.4	-3.669	.000***
รายได้ส่วนใหญ่ไม่ตกอยู่กับชุมชน	114	83.2	70	78.7	0.859	.391
ไม่มีนักท่องเที่ยว	9	6.6	23	25.8	-3.759	.000***
ไม่มีปัญหาและอุปสรรค	12	8.8	7	7.9	.236	.814

ที่มา: จากการสำรวจ

***,** มีนัยสำคัญ ณ ระดับ $\alpha = 0.01$, $\alpha = 0.05$ ตามลำดับ